

Сто десет година
Уметничког ансамбла
Министарства одбране
„Станислав Бинички”

Ансамбл који носи име познатог српског музичког педагога, оснивача „Београдског војног оркестра” и композитора Станислава Биничког, бележи редак и значајан јубилеј постојања које се протеже у три века. За то време смењивале су се генерације, династије и политички системи, али очуван је изворни дух српске војне музике, познат и признат, препознатљив по свом колориту и упечатљивом извођењу. Тај правац се наставља и у садашњем времену, а овогодишњи бројни запажени наступи у земљи и иностранству, гостовања на готово свим телевизијама, незаборавни концерти и признања, на најбољи начин сведоче о вредности и угледу Ансамбла.



На част свих

ве армије имају своју војну музику и свака темпераментно одсликава њихову традицију. Ни Србија није никакав изузетак с тим што је можда више него игде присутан њен оригинални израз. Не треба заборавити да је у Србији још 1904. године било укупно 16 војних састава, од Ниша и Врања, преко Пожеге и Пожаревца до Краљеве гарде и 6. пешадијског пука „Краља Александра”.

Почетак 20. века уопште означава највиши уметнички успон војне музике. И нешто раније, равно пре 110 година, тачније 26. септембра 1899. године, војна музика је устројена Одлуком краља Александра првог Обреновића, а на основу наређења ђенералштабног пуковника Драгомира Вучковића. На њено чело је стао ондашњи диригент, човек огромног талента и ауторитета Станислав Бинички. Рођен је 27. јула 1872. године у месту Јасика код Крушевца, где му је отац Стеван, инжењеријски поручник, службовао као командир понтоњерске чете која је одржавала мост на Морави. Ту је завршио основну школу, па гимназију у Нишу где је од првог разреда показао изузетан дар за виолину и флауту. Брзо је почео да компонује краће соло-песме и хорска дела али је и дириговао ђачким хорovima. Уписао се на београдски Природно-математички факултет где је дипломирао на време. Певао је у хорovima и основао „Академско музичко друштво”.

Историјски пут

Несуђени професор математике страсно се предао музици. Снагом свог дара и великог рада израстао је у великана наше културе, човека познатог у свету, веома заслужног за промоцију Србије на музичкој сцени. Стекао и диплому чувене минхенске Музичке академије, али је одбио примамљиве понуде домаћина да настави каријеру у Немачкој. Волео је Србију и то није крио. Сан му се остварио тек када је постављен за војног капелника и референта за музику при Министарству војном. Добри познаваоци кажу да је негде у души био војник – одговоран, частан, педантан, дисциплинован... Аутор је прве српске опере „На уранку” и патриотски надахнутог „Марша на Дрину”. Строг најпре према себи, а тек онда према сарадницима.

Са изванредним осећањем за прилике свог доба приређује популарне и веома посећене концерте, али и за оне спремније и вољније да чују нешто ново – симфонијске концерте на којима су обично извођена дела старих мајстора.

Наша војна музика је и својеврсна историјска пратња бурних збивања на овим просторима. Мењале су се владавине, династије, политичка уређења, наде и предрасуде, али звуци оркестра чији су чланови носили униформе остали су заувек. Током дугог постојања које се протеже у три века, смењивале су се генерације, династије и политички системи, али очуван је изворни дух српске војне музике, познат и признат, препознатљив по свом колориту и упечатљивом извођењу. Тај правац се наставља и у садашњем времену, битно другачијем од претходних, али оригиналност извођења, наступа уопште, војничког држања и уметничког надахнућа неизбрисив је печат Ансамбла.

генерација



Снимак Ј. МАМУЛА

Врхунски репертоар

Данас су времена другачија, али музика, култура уопште, један је од показатеља развоја и свести друштва. Огледало у коме се препознаје традиција, дух, таленат и зрелост народа. Ако неко носи печат таквих хтења, садржаја и обавеза онда је то Уметнички ансамбл Министарства одбране „Станислав Бинички“.

Само у овој години Ансамбл је одржао веома запажене и посећене концерте у којима је уживало више од сто хиљада гледалаца и милиони њих крај малих екрана, пратећи програме телевизија РТС, Фокс, Студио Б, Б-92, РТВ Војводина... Високо су оцењени наступи на традиционалном концерту у Дому синдиката „Сећање на Драгана Стојнића“, „Београдском пролећу“, Јасици, родном месту Станислава Биничког, солистички концерти са глумцем Иваном Босилчићем у

ВЕК ПРЕ ВЕКА

Војни музичари и оркестри, постојали су готово читав век пре формирања Оркестра београдске опере, Оркестра београдске филхармоније и Радио Београда. Пратећи континуитет развоја музичког живота на нашим просторима 25. јануара 1947. године, формирана је Уметничка група при Централном дому Југословенске армије у чијем су саставу били: певачки хор, симфонијски оркестар и фолклорна група. И док је био Уметнички ансамбл ЈНА и касније када је добио име које сада са поносом носи, заузимао је истакнуто место у музичком животу. Учествовао је на музичко-сценским фестивалима: БЕМУС, БЕЛЕФ, Мокрањчевим данима, Нишким хорским свечаностима, Мермер и звуци, Слободиште у Крушевцу, Великом школском часу у Крагујевцу... Наступ Ансамбла топло је поздрављала публика у Москви, Бечу, Варшави, Прагу...

На свом дугом и успешном путу, Ансамбл је прешао десетине хиљада километара и извео више од 7.500 разноврсних музичких програма које је пратило око пет и по милиона посетилаца. Музика коју изведе снимљена је на 300 грамофонских плоча, касета и CD-а. На тим снимцима налази се више од две хиљаде разноврсних композиција које представљају својеврсну музичку антологију. Нема гарнизона, града, варошице, у коме Ансамбл није гостова.

ВЕЛИКАНИ И НАГРАДЕ

Током дугих и успешних деценија, Ансамблом су дириговали многи познати великани музичке сцене: Михаило Вукдраговић, Живојин Здравковић, Младен Јагушт, Крешимир Барановић, Оскар Данон, Ангел Шурев, Игор Маркевић из Швајцарске, Американац Ефрем Курц, гост из Индије Зубин Мехта...

Прославили су га наступи домаћих и иностраних вокалних и инструменталних солиста као што су Зденка Кунц, Бисерка Цвејић, Мирослав Чангаловић, Ружа Поспиш, Радмила Бакочевић, Душан Трбојевић, Јован Колунџија, Живан Сарамандић, Јадранка Јовановић, Оливер Њего...

За свој изузетан рад на пољу развоја културе, Ансамбл је добио висока домаћа и међународна признања чије би набрајање текло у недоглед. Издвајамо само неке: орден са златним венцем, Вуково награда, Златни беоцуг, награде добијене од високих институција Данске, Холандије, Јапана...

Београду и Новом Саду... Уз пратњу ансамбла певали су великани музичке сцене: Маја Оуаклијевска, Бисера Велетанић, Лоло Новаковић, Радмила Караклајић, Горан Марић, Жељко Васић, Саша Ковачевић, Ђорђе Марјановић, Мики Јевремовић, Лео Мартин, Ладо Лесковар, Душан Јакшић, Зафир Хаџиманов, Драган Мијалковски...

Албум овогодишњих успомена Ансамбла посебно је украшен наступом на Светосавском балу у Бечу. Престоница валцера топло је поздравила госте из Београда који су изводили дела српских аутора, светских композитора и војничке маршеве. Царска сала чувеног дворца Шенбрун постала је богатија за један нови звук који је стигао из Србије. Уз њихову пратњу певали су Нада Павловић и Оливер Њего. Концерту су, поред домаћина, присуствовали дипломатски представници бројних земаља, наше амбасаде и дијаспоре.

Допринос угледу Министарства одбране и међународној војној сарадњи, Ансамбл је дао наступима на скупу представника асоцијације војних изасланика у Београду, Дану независности у резиденцији америчке амбасаде, током бројних пријема...

На челу Ансамбла је капетан мр Игор М. Митровић. Образован, амбициозан старешина и руководилац који са својим сарадницима успева да музички садржај свог колектива учини ближи потребама и укуси слушаца.

– Изводимо готово сваку врсту концертне музике, а настојимо да звучи врхунски! Од старих барокних мајстора, преко композитора који су обележили средњи и нови век до дела савремених аутора. Сва су веома захтевна, али захваљујући даровитим и професијом посвећеним члановима Ансамбла у коме сви настоје да пруже свој максимум, чувамо њихове непролазне вредности. Наступамо у реновираној свечаној сали Централног дома Војске Србије, а наши чланови носе нове униформе са ознакама Војске Србије и музичке службе. То важи и за даме. Остварен је и визуелни квалитет. Међутим, требало би обновити инструменте, неки су превазишли „ресурсе“. Такође морам истаћи да смо на бројним наступима успели да остваримо солидан приход па нисмо само пуки потрошачи, како се често мисли, већ брижљиви и рационални домаћини – наглашава капетан Митровић. Ансамбл, нема сумње, има препознатљив стил, боју, ноту, уметнички израз и шарм.

„Станислав Бинички“ је водећа јединица која представља садржај рада на пољу културе Министарства одбране и Војске Србије. У свом саставу има симфонијски и естрадни оркестар. На њиховој страни су висока стручност његових чланова, врхунски професионализам и ентузијазам који се већ по традицији преноси са генерације на генерацију. Све су то високообразовани музичари, војна и цивилна лица, неколицина са звањем магистара или завршеним специјалистичким студијама. Сарадња са сличним институцијама културе се подразумева, а најплодније са Београдском опером. На тај начин учествује у креирању уметничког простора Србије. Наравно, незаобилазна је хуманитарна активност, на стотине концерата у разне сврхе када је потребно помоћи људима. Тај курс, кажу, задржаће и у будуће.

Уз јубилеј, 110 година постојања, марљиви војни колектив има чиме да се подичи. Остали су верни чувари традиције војне музике, доследни настављачи њене племените идеје и уметници чија дела служе на част Министарству одбране и Војсци Србије. ■

Бранко КОПУНОВИЋ